

20η Άσκηση

Δίνεται το πολυώνυμο $P(x) = x^4 + x^3 + \alpha x^2 + \beta x + 2$ το οποίο έχει παράγοντα το $x^2 - 2x + 1$.

α) Να δείξετε ότι $\alpha = -3$ και $\beta = -1$.

β) Να λύσετε την εξίσωση $P(x) = 0$.

γ) Να βρείτε το πρόσημο της παράστασης $A = P(-1821)P(0,41)P(-1,18)P(7)$.

Έστω ότι τα πολυώνυμα $P(x)$ και $Q(x) = x^3 - 3x^2 + \gamma x + 12$ διαιρούμενα με το $x - 2$ δίνουν το ίδιο υπόλοιπο.

δ) Να βρείτε το υπόλοιπο της διαίρεσης του $Q(x)$ με το $x - 1$.

ε) Δίνεται το πολυώνυμο $A(x) = x(x - 2)^{1821} + (x - 1)^{1453} + 2$.

i. Να βρείτε το υπόλοιπο της διαίρεσης του $A(x)$ με το $Q(x) - 12$.

ii. Να αποδείξετε ότι ο αριθμός $10 \cdot 8^{1821} + 9^{1453} - 89$ είναι πολλαπλάσιο του 720.

Στέλιος Μιχαήλογλου

Λύση

α) Είναι $x^2 - 2x + 1 = (x-1)^2$

Αρχικά πρέπει το $x-1$ να είναι παράγοντας του $P(x)$.

Αυτό συμβαίνει όταν το υπόλοιπο της μεταξύ τους διαίρεσης είναι μηδέν, άρα $\alpha + \beta + 4 = 0$ (1).

Τότε $P(x) = (x-1)\pi(x)$, όπου $\pi(x) = x^3 + 2x^2 + (\alpha+2)x + \alpha + \beta + 2$.

Για να είναι το $(x-1)^2$ παράγοντας του $P(x)$ πρέπει το $x-1$ να είναι παράγοντας του $\pi(x)$, δηλαδή $\pi(1) = 0 \Leftrightarrow 1 + 2 + \alpha + 2 + \alpha + \beta + 2 = 0 \Leftrightarrow 2\alpha + \beta + 7 = 0 \Leftrightarrow \beta = -2\alpha - 7$ (2)

Από (1), (2) $\Rightarrow \alpha - 2\alpha - 7 + 4 = 0 \Leftrightarrow -\alpha - 3 = 0 \Leftrightarrow \alpha = -3$ και από τη (2) $\Rightarrow \beta = 6 - 7 = -1$

1	1	α	β	2	$\rho=1$
	1	2	$\alpha+2$	$\alpha+\beta+2$	
1	2	$\alpha+2$	$\alpha+\beta+2$	$\alpha+\beta+4$	

β) Για $\alpha = -3$ και $\beta = -1$ είναι

$$P(x) = x^4 + x^3 - 3x^2 - x + 2.$$

$$P(x) = (x-1)(x^3 + 2x^2 - x - 2) \Leftrightarrow$$

$$P(x) = (x-1)[x^2(x+2) - (x+2)] = (x-1)(x+2)(x^2-1) \Leftrightarrow$$

$$P(x) = (x-1)[x^2(x+2) - (x+2)] = (x-1)^2(x+2)(x+1)$$

$$P(x) = 0 \Leftrightarrow (x-1)^2(x+2)(x+1) = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = -2 \text{ ή } x = -1$$

1	1	-3	-1	2	$\rho=1$
	1	2	-1	-2	
1	2	-1	-2	0	

γ) Αρχικά θα βρούμε το πρόσημο του $P(x)$.

x	$-\infty$	-2	-1	1	$+\infty$
$(x-1)^2$	+	+	+	○	+
$x+1$	-	-	○	+	+
$x+2$	-	○	+	+	+
$P(x)$	+	○	-	○	+

Επειδή $P(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -2) \cup (-1, 1) \cup (1, +\infty)$, είναι $P(-1821) > 0$, $P(0, 41) > 0$, $P(7) > 0$. Επειδή $P(x) < 0$ για κάθε $x \in (-2, -1)$ είναι $P(-1, 18) < 0$.

Με βάση τα ανωτέρω, είναι $A = P(-1821)P(0, 41)P(-1, 18)P(7) < 0$.

δ) Το υπόλοιπο της διαίρεσης $P(x) : (x-2)$ είναι το $P(2)$ και το υπόλοιπο της διαίρεσης

$Q(x) : (x-2)$ είναι το $Q(2)$. Επειδή οι δύο διαιρέσεις έχουν το ίδιο υπόλοιπο, ισχύει ότι:

$$Q(2) = P(2) \Leftrightarrow \cancel{8} - \cancel{12} + 2\gamma + \cancel{12} = \cancel{8} - 4 + 6 + 2 \Leftrightarrow 2\gamma = 4 \Leftrightarrow \gamma = 2$$

Για $\gamma = 2$: $Q(x) = x^3 - 3x^2 + 2x + 12$.

Το υπόλοιπο της διαίρεσης $Q(x) : (x-1)$ είναι το $Q(1) = 1 - 3 + 2 + 12 = 12$

ε) i. $Q(x) - 12 = x^3 - 3x^2 + 2x = x(x^2 - 3x + 2) = x(x-1)(x-2)$

Επειδή το $Q(x) - 12$ είναι 3ου βαθμού, το ζητούμενο υπόλοιπο θα είναι το πολύ 2ου βαθμού.

Έστω $v(x) = ax^2 + bx + \gamma$, τότε $A(x) = (Q(x) - 12)\pi'(x) + ax^2 + bx + \gamma \Leftrightarrow$

$$x(x-2)^{1821} + (x-1)^{1453} + 2 = x(x-1)(x-2)\pi'(x) + ax^2 + bx + \gamma \quad (1)$$

Για $x = 0$ η (1) γίνεται: $-1 + 2 = \gamma \Leftrightarrow \gamma = 1$

Για $x = 1$ η (1) γίνεται: $-1 + 0 + 2 = \alpha + \beta + 1 \Leftrightarrow \beta = -\alpha$ (2)

Για $x = 2$ η (1) γίνεται: $1 + 2 = 4\alpha + 2\beta + 1 \Leftrightarrow 4\alpha + 2\beta = 2 \Leftrightarrow 2\alpha + \beta = 1 \stackrel{(2)}{\Leftrightarrow} 2\alpha - \alpha = 1 \Leftrightarrow \alpha = 1$ και $\beta = -1$

ii. Για $\alpha = 1, \beta = -1, \gamma = 1$ και $x = 10$ η (1) γίνεται:

$$10(10-2)^{1821} + (10-1)^{1453} + 2 = 10(10-1)(10-2)\pi'(10) + 10^2 - 10 + 1 \Leftrightarrow$$

$$10 \cdot 8^{1821} + 9^{1453} + 2 = 720\pi'(10) + 91 \Leftrightarrow 10 \cdot 8^{1821} + 9^{1453} - 89 = 720\pi'(10) = \text{πολλαπλάσιο του } 720$$

ASKISOPOLIS